

POSTANOWIENIE

13 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 13 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. o
stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z 13 czerwca 2024 r., VI Ga 108/24,
wydanego w sprawie z powództwa „C.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w
R.
przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 czerwca 2024 r., Sąd Okręgowy w Rzeszowie, wydanym w sprawie z powództwa C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z 5 lutego 2024 r., oddalił apelację (pkt I) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).

Pozwany zaskarżył skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia cały wyrok Sądu Okręgowego, wskazując na naruszenie:

- przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 w zw. z art. 647 k.c.; 651 k.c.; 638 § 1 i 636 § 1 w zw. z art. 656 § 1 k.c.;
- przepisów prawa procesowego, tj. art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Jak zaznaczono powyżej skarga jest traktowana jako nadzwyczajny środek prawny. W związku z tym musi spełniać nie tylko wymagania formalne stawiane

pismu procesowemu (tak jak to stanowi art. 424⁵ § 2 k.p.c.), ale też rygorystyczne wymogi określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. (które zostały już wyliczone powyżej). W kontekście każdego z tych wymogów (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), należy wskazać, iż ich niespełnienie nie podlega „uzdrowieniu”, lecz skutkuje, z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c., obligatoryjnym odrzuceniem skargi.

Należy wskazać, iż wniesiona skarga nie spełnia wymagania wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.. Nie uprawdopodobniono wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy.

W doktrynie (przykładowo M. Sieńko [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 424(5)) i orzecznictwie istnieją już ugruntowane poglądy wskazujące, iż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie polega na przytoczeniu samych twierdzeń o jej zaistnieniu (postanowienie SN z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06). Podnosi się, iż składając oświadczenie o wystąpieniu szkody, skarżący musi wskazać czas jej powstania, postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (postanowienia SN: postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05; z 7 kwietnia 2009 r., II CNP 1/09). To zaś oświadczenie powinno być uwiarygodnione przez powołanie i przedstawienie dowodów, jak również innych środków, nieuznawanych przez kodeks za dowody (postanowienia SN: z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05; postanowienie SN z 23 lipca 2006 r., IV CNP 23/06).

Ugruntowane są już poglądy Sądu Najwyższego wykazujące, iż nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (przykładowo jedynie postanowienia SN: z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14; z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16). Sąd podziela także stanowisko sprowadzające się do przekonania, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia, powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (przykładowo jedynie: postanowienie SN z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06).

Konstrukcja przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazuje, że ustawodawcy chodziło wyłącznie

o szkody, które zostały już wyrządzone. Na skarżącym spoczywa zawsze obowiązek uprawdopodobnienia, że poniósł konkretny uszczerbek majątkowy, nie zaś uszczerbek, który może dopiero w jego majątku wystąpić. Podkreślić zatem należy, że wymóg z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy szkody już poniesionej, a nie hipotetycznej (postanowienia SN: z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05; z 15 listopada 2011 r., IV CNP 60/11; z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14).

Przypomnieć też trzeba, że koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone, w ogóle nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienia SN: z 25 maja 2007 r., III CNP 30/07; z 21 lutego 2013 r., III CNP 2/13; z 27 marca 2015 r., I CNP 43/14; z 4 stycznia 2019 r., IV CNP 27/18; z 29 marca 2019 r., IV CNP 33/18).

Skarżący wskazał (pkt II uzasadnienia skargi), iż na skutek wydania zaskarżonego orzeczenia została wyrządzona szkoda, gdyż „pozwany został zobowiązany do zapłaty kwoty 48 947,54 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje”. Zaś w dalszej części pozwany dodał, że „musi ... uiścić zasądzoną kwotę wraz z odsetkami i kosztami postępowania za obie instancje”. Jednak skarżący nie przedstawił dowodów, jak również innych środków, wskazujących na wystąpienie tak opisaney szkody.

Zatem skarżący nie uprawdopodobnił wysokości szkody powstałej po wydaniu orzeczenia przez Sąd Okręgowy. Gdyby przyjąć odmienne stanowisko, w przypadku każdego rozstrzygnięcia niekorzystnego w całości lub części dla jednej ze strony, można byłoby, w ramach wypełniania obowiązku wynikającego z w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., wykazywać jedynie wysokość żądania uwzględnionego bądź nieuwzględnionego przez sąd.

Ponadto, zgodnie z art. 424⁴ zd. 2 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wynika to z charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym oraz z funkcji tego Sądu ukonstytuowanego jako sąd prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów

powszechnych w zakresie orzekania. Ocena dowodów pozostaje zatem wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana, a nawet kontrolowana przez Sąd Najwyższy. Skarżący przedstawił zarzuty naruszenia przez Sąd przepisów prawa materialnego i procesowego. Jednakże skarżący w istocie odnosi się do wyników czynności dowodowych podejmowanych w sprawie. Zarzuty skarżącego wprost sprowadzają się do zakwestionowania prawidłowości dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Na ten aspekt zwracano uwagę w odpowiedzi na skargę. Zasygnalizować można, iż skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ograniczona tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie (zob. np. postanowienia SN: z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76; z 28 marca 2006 r., V CNP 55/06; z 27 września 2013 r., V CNP 90/12; z 25 maja 2021 r., IV CNP 3/21).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., odrzucił skargę.

Sąd Najwyższy nie rozstrzygał o kosztach postępowania skargowego, gdyż w odpowiedzi na skargę wniosek o zasądzenie takich kosztów nie został powiązany z wnioskiem o jej odrzucenie.

[a.ł.]